

NORGES HØYESTERETT

Den 31. januar 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Kallerud og Østensen Berglund i

HR-2020-225-U, (sak nr. 19-131274SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

A

B

(advokat Anders Morten Brosveet)

mot

X kommune

(advokat Mette Yvonne Larsen)
(Rettslig medhjelper:
advokat Bendik Falch-Koslung)

KS (partshjelper)

(advokat Frode Lauareid)

Møter i saken i medhold av
tvisteloven § 30-13:

Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet

(Regjeringsadvokaten
v/advokat Marius Kjelstrup Emberland)
(Rettslig medhjelper:
advokat Henriette Lund Busch)

avsagt slik

B E S L U T N I N G O G K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om det skal gis samtykke til nye bevis, jf. tvisteloven § 30-7, og spørsmål om skriftlig forklaring skal tillates fremlagt, jf. tvisteloven § 21-12 andre ledd.
- (2) Den underliggende saken gjelder omsorgsovertakelse og samvær, og skal behandles av Høyesterett i storkammer, i sammenheng med flere andre barnevernssaker. Ankeforhandlingen i storkammersakene begynner 4. februar 2020.
- (3) I prosesskriv fra de ankende parter 15. januar 2020 er det bedt om samtykke til å fremlegge to nye dokumenter (bilag 1 og 2). I prosesskriv 16. januar 2020 fra ankemotparten er det bedt om samtykke til en rekke nye bevis (med henvisninger til sidetall i faktisk utdrag). Felles for alle disse dokumentene er at motparten har gitt uttrykk for at det ikke er innvendinger til fremleggelsen.

- (4) I prosesskriv 24. januar 2020 fra ankemotparten er det lagt ved en skriftlig forklaring 11. desember 2019 fra ansatte i barnevernstjenesten i X kommune, med anmodning om ankeutvalgets samtykke til fremleggelsen. Det er anført at den skriftlige forklaringen, benevnt «Barnevernfaglig vurdering», er høyst relevant. Det er vist til at Høyesterett skal foreta en fullstendig behandling av saken, ut fra faktum på domstidspunktet. Det er videre vist til at det ikke er fri rådighet i saken, og til rettens plikt til å sikre et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag, jf. tvisteloven § 21-3 andre ledd.
- (5) De ankende parter har i prosesskriv 24. januar 2020 motsatt seg fremleggelsen. De ankende parter viser til at dokumentet er en skriftlig forklaring i saken, jf. tvisteloven § 21-12 andre ledd. Når det ikke er enighet om fremleggelsen, kan beviset ikke føres uten at det gis adgang til å avhøre den som har gitt forklaringen. Det er videre pekt på at dokumentet er skrevet av barnevernsleder og kontaktperson i barnevernstjenesten i kommunen. Det er anført at kontaktpersonen avga vitneforklaring om disse spørsmålene i lagmannsretten. Gjennom krysseksaminasjonen der kom det frem andre perspektiver enn de som fremgår av forklaringen. De ankende parter opplyser at de på sin side har innhentet en skriftlig forklaring fra foreldrenes tidligere advokat, som blant annet belyser disse perspektivene. De ankende parter presiserer at det etter deres syn heller ikke er adgang til å fremlegge denne forklaringen.
- (6) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at når det er gitt samtykke til fremme av anken etter tvisteloven § 30-4, kan nye bevis bare gjøres gjeldende når «særlige grunner taler for det», jf. § 30-7 første ledd. Praksis er liberal når det gjelder samtykke til fremleggelse av nye bevis, og det sentrale er hvorvidt det nye beviset vil føre til en endring av sakens karakter eller vidløftiggjøre saken, jf. blant annet HR-2011-1782-U.
- (7) Ankeutvalget understreker at saken gjelder anke over dom i en sak hvor partene ikke har full rådighet, jf. tvisteloven § 36-5 tredje ledd, jf. § 11-4. Retten har i slike saker en plikt til å sørge for at bevisføringen gir et forsvarlig faktisk avgjørelsesgrunnlag, jf. tvisteloven § 21-3.
- (8) Det er ikke krav om utvalgets samtykke etter tvisteloven § 30-7 for å gjøre gjeldende som bevis dokumenter som er oppstått etter at utvalget 27. september 2019 tillot anken til Høyesterett fremmet, jf. HR-2016-1166-U, avsnitt 6. Samtykke er dermed ikke nødvendig for dokumentene som er inntatt som bilag 1 og 2 til de ankende parters prosesskriv 15. januar 2020. Det samme gjelder følgende dokumenter opplistet i ankemotpartens prosesskriv 16. januar 2020: Notat fra veiledning 1. oktober 2019 (side 506 i faktisk utdrag), referat fra oppfølgingsbesøk i fosterhjem 5/2019 (side 541 i utdraget), referat fra tilbakemeldingsmøte 4. desember 2019 (side 549 i utdraget) og brev fra NAV 9. desember 2019 (side 554 i utdraget).
- (9) Ankemotparten har i prosesskrivet 16. januar 2020 også bedt om samtykke til en rekke dokumenter som er oppstått før 27. september 2019. Dette gjelder: Udatert dokument benevnt som «Endelig omsorgsplan» (side 11 i utdraget), epikrise 6. juni 2011 fra Y (side 15 i utdraget), sakkyndig vurdering av behov for spesialundervisning 2. juli 2012 (side 25 i utdraget), legeerklæring ved arbeidsuførhet 7. september 2015 (side 32 i utdraget), legeerklæring ved arbeidsuførhet 30. november 2015 (side 36 i utdraget), innvilget søknad om uføretrygd m/vedlegg 3. mars 2016 (side 40 i utdraget), tilsagn om opphold i senter for foreldre og barn (side 87 i utdraget), referat fra inntaksmøte på Z (side 90 i utdraget), referat fra ansvarsgruppemøte 12. februar 2018 (side 146 i utdraget), møterefertat 2. mars 2018 (side 148 i utdraget), journal fra helsestasjonen i Æ kommune 7. mars 2018 (side 159 i utdraget), møterefertat 4. april 2018 (side 206 i utdraget), rapport fra samvær

19. april 2018 (side 208 i utdraget), møtebok for fylkesnemnda, samtalemøte 1, 26. april 2018 (side 216 i utdraget), møtereferat 7. mai 2018 (side 223 i utdraget), referat fra avklaringsmøte 16. mai 2018 (side 242 i utdraget), vurdering av fosterhjem i slekt/nettverk 18. juni 2018 (side 244 i utdraget), referat fra oppfølgingsbesøk 1/2019 (side 340 i utdraget), rapport fra tilsyn i fosterhjem 18. februar 2019 (side 358 i utdraget) og referat fra oppfølgingsbesøk 2/2019 (side 366 i utdraget).

- (10) De ankende parter har gitt uttrykk for at de ikke har innvendinger til fremleggelsen av disse dokumentene. Høyesteretts ankeutvalg viser til at dokumentene kan bidra til å opplyse spørsmålene om omsorgsovertakelse og samvær. Ankeutvalget kan ikke se at dokumentene endrer sakens karakter. Selv om det er tale om mange dokumenter, legger utvalget til grunn at de vil bli benyttet på en slik måte at det ikke fører til unødig vidløftiggjøring av saken.
- (11) Ankeutvalget gir på denne bakgrunn samtykke til å fremlegge de aktuelle dokumentene. Ettersom fremleggelsen ikke er bestridt, treffes avgjørelsen ved beslutning.
- (12) Dokumentet «Barnevernfaglig vurdering», som er vedlagt ankemotpartens prosesskriv 24. januar 2020, er en skriftlig forklaring i saken, jf. tvisteloven § 21-12 andre ledd, fra ansatte i barnevernstjenesten i X kommune. Forklaringen er datert 11. desember 2019. Ankeutvalgets samtykke etter § 30-7 er dermed ikke påkrevd.
- (13) De ankende parter har imidlertid krevd dokumentet nektet ført, fordi det utgjør en skriftlig forklaring i saken, jf. tvisteloven § 21-12 andre ledd, som lyder slik:
- «Skriftlig forklaring i saken fra andre kan føres som bevis hvis partene er enige om det, eller hvis de gis adgang til å avhøre den som har gitt forklaringen. Beviset føres ikke før det er klart at vedkommende møter. Hvis det er umulig å avhøre den som har gitt forklaringen, kan den føres som bevis hvis det ikke strider mot lovens formål etter § 1-1.»**
- (14) Når det ikke er enighet om fremleggelsen, og partene ikke er gitt mulighet til å avhøre dem som har gitt forklaringen, følger det av bestemmelsen at forklaringen ikke kan fremlegges. Dokumentet er fremlagt for ankeutvalget svært kort tid før ankeforhandlingen. Det er dermed ikke tid til å iverksette tiltak for å oppfylle vilkårene i tvisteloven § 21-12 andre ledd.
- (15) Ankeutvalget bemerker at temaene som er berørt i forklaringen uansett i stor grad er dekket gjennom andre dokumenter i saken, som også belyser barnevernssaken, barnets og foreldrenes utvikling. Representanter for barnevernstjenesten i X kommune har forklart seg om disse temaene for underinstansene. Temaene er også belyst gjennom en ny sakkyndig rapport for Høyesterett, og en rekke dokumentbevis. Forklaringen fra de barnevernsansatte om deres oppfatninger ville kun i begrenset grad vært egnet til å supplere den øvrige bevisførsel.
- (16) Den skriftlige forklaringen tillates derfor ikke fremlagt. Avgjørelsen treffes ved kjennelse.

S L U T N I N G

I beslutning: Dokumenter som er oppstått etter 27. september 2019 og opplistet i ankemotpartens prosesskriv 16. januar 2020, tillates fremlagt.

I kjennelse: Skriftlig forklaring vedlagt ankemotpartens prosesskriv 24. januar 2020 tillates ikke fremlagt.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)